

Oznámenie o eliminácii problémového jedinca medveďa hnedého (*Ursus arctos*)

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) je v zmysle § 65a ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov oprávnená zabezpečovať plašenie, odchyt alebo usmrtenie chránených živočíchov, ktoré svojím správaním mimo miest ich prirodzeného výskytu bezprostredne ohrozujú zdravie alebo bezpečnosť obyvateľov obcí. ŠOP SR zabezpečuje starostlivosť o populáciu chráneného živočícha - medveďa hnedého v súlade s Programom starostlivosti o medveďa hnedého (*Ursus arctos*) na Slovensku, pričom pod starostlivosťou sa v nevyhnutných prípadoch rozumie tiež vylúčenie konkrétneho problémového jedinca medveďa hnedého z populácie na základe rozhodnutia Zásahového tímu pre medveďa hnedého. Usmrtením konkrétneho problémového jedinca sa predchádza vzniku opakovaných škôd a nebezpečných stretov človeka s medveďom, pri ktorých dochádza k ohrozeniu zdravia a bezpečnosti ľudí, a ktoré vznikajú aj napriek opatreniam realizovaných Zásahovým tímom.

Zásahový tím pre medveďa hnedého z týchto dôvodov

OZNAMUJE

Elimináciu problémového jedinca medveďa hnedého (*Ursus arctos*). Jedná sa o subadultného jedinca v odhadovanom veku 2 rokov a odhadovanej váhe 35 – 45 kg, pohlavie neidentifikované, vychudnutý, tenký krk a úzka hlava s výrazným tenkým pyskom.

v lokalite: Turčianske Kľačany – intravilán RD /za cintorínom

obec: Turčianske Kľačany

okres: Martin

kraj: Žilinský

kompetenčné územie NP: Malá Fatra

Záver:

Na základe vyššie uvedených skutočností a vzhľadom na fakt, že všetky opatrenia, ktoré Zásahový tím pre medveďa hnedého vykonal s cieľom predísť usmrteniu chráneného živočícha sa ukázali ako neúčinné, **navrhujeme**, aby bol predmetný jedinec medveďa hnedého vylúčený z populácie.

v Banskej Bystrici, dňa 12 JÚN 2024

Ing. Stefan Kysel
Generálny riaditeľ ŠOP SR

TURČIANSKE KLÁČANY, okres MARTIN, kraj ŽILINSKÝ (subadult)

Protokol identifikácie synantropného jedinca medveďa hnedého											
sociálny status jedinca medveďa hnedého:										označenie: Turčianske Kľačany – okres Martin ZT-Z č.1	
subadult				mláďa	subadult		adult				
počet mláďat:					♂	♀	♂	♀			
		-									
č. .	Dátum	Čas	lokalizácia GPS:		plašenie		preventívne opatrenia		miera rizika		
									1	2	3
1 .	09.06.2024	20:01	X: 49.118301			nie		nie			
			Y: 18.957948								
2 .	09.06.2024	deň	X: 49.118301			nie		nie			
			Y: 18.957948								
3 .	09.06.2024	noc	X: 49.118301			nie	áno				
			Y: 18.957948								
4 .	10.06.2024	09:45	X: 49.118301			nie		nie			
			Y: 18.957948								
5 .	10.06.2024	deň	X: 49.118301		áno		áno				
			Y: 18.957948								
6 .	10.06.2024	deň	X: 49.118301			nie	áno				
			Y: 18.957948								
7 .	10.06.2024	noc	X: 49.119139		áno			nie			
			Y: 18.958261								
8 .	11.06.2024	noc	X: 49.119139		áno			nie			
			Y: 18.958261								
9 .											
10 .											

Prehľad hlásení o výskyte problémového jedinca medveďa hnedého:

Hlásenia:

- 1. 9.6.2024** 1 - telefonicky
Intravilán Turčianske Kľačany Turčianske Kľačany Martin 4 - NP Malá Fatra
Hlásenie o spozorovaní viacerých jedincov medveďa hnedého v blízkosti rod.
domu opakovane. 4 - výskyt medveďa v intraviláne - opakovaný 3 - Zásahový tím -
ZÁPAD 4 - rôzne
jedince 1, 3 40+, 100+, 30+ ovocné dreviny
- 2. 10.6.2024** 1 - telefonicky
Intravilán Turčianske Kľačany Turčianske Kľačany Martin 4 - NP Malá Fatra
Hlásenie o aktuálnom výskyte subadultného jedinca v záhrade rodinného domu.
3 - výskyt medveďa v intraviláne - aktuálny 3 - Zásahový tím - ZÁPAD
1, 3 40+, 60+, 100+ ovocné kry a dreviny áno Montáž
mms fotopasce Plašenie: 1 x plynová pištoľ, 1 x šrapnel

ZTMH Z:

- 1. 9.6.2024** Obhliadka lokality Turčianske Kľačany Martin
Obhliadka lokality v okolí rodinného domu Turčianske Kľačany
kde sa nachádzali v priebehu dvoch po sebe idúcich dní (8.6.2024, 9.6.2024)viaceré
jedince medveďa hnedého. S majiteľmi RD bol dohodnutý ďalší postup. Zároveň nám
majitelia RD zaslali dva videozáznamy na ktorých mali zachytených jedincov medveďov
hnedých navštevujúcich dvor rodinného domu a jeho okolie.
- 2. 9.6.2024** Hliadková činnosť Turčianske Kľačany Martin
Hliadkovacia činnosť na základe hlásenia o opakovanom výskyte
viacerých jedincov medveďa hnedého v záhrade a okolí rodinného domu Turčianske
Kľačany Bez pozorovania MH.
- 3. 10.6.2024** Výjazd Turčianske Kľačany Martin
Výjazd na základe hlásenia o aktuálnom výskyte medveďa hnedého v záhrade
rodinného domu Turčianske Kľačany Po príchode na lokalitu sa vo vrchnej časti
záhrady nachádzal subadultný jedinec medveďa hnedého, ktorý bol plašený jedným
výstrelom z plynovej zbrane s použitím jedného šrapnela. V záhrade bola následne
namontovaná mms fotopasca. Jednalo sa o opakovaný výskyt tohto jedinca v tejto

záhrade, tretí deň po sebe. Plašenie: 1 x plynová pištoľ, 1 x šrapnel
Montáž mms fotopasce

4. 10.6.2024 Realizácia preventívnych opatrení Turčianske Kľačany
Martin Montáž mms fotopasce v záhrade
rodinného domu z dôvodu opakovaných návštev viacerých jedincov medveďa hnedého
priamo v záhrade rodinného domu. Inštalácia aku plašičky. Montáž MMS fotopasce.
Montáž aku plašičky.
5. 10.6.2024 Hliadková činnosť Turčianske Kľačany Martin
Hliadkovacia činnosť nad záhradou rodinného domu Turčianske
Kľačany odkiaľ do záhrady prenikajú viaceré jedince medveďov hnedých. Počas
hliadkovania v čase o 22:20 hod. prichádzal do záhrady dospelý jedinec medveďa
hnedého v odhadovanej hmotnosti 100 - 120 kg. V čase o 22:40 hod. prichádzali do
záhrady štyri jedince medveďa hnedého, medvedica a tri minuloročné mláďatá.
Odhadovaná hmotnosť medvedice cca 100 kg a medveďat cca 40 - 50 kg. Medvedica
plašená plynovou pištoľou a šrapnelom. Medvede zaznamenané termovíziou.
6. 11.6.2024 Hliadková činnosť Turčianske Kľačany Martin
Hliadkovacia činnosť nad záhradou rodinného domu Turčianske
Kľačany z dôvodu opakovaných návštev záhrady RD viacerých jedincov medveďa
hnedého. Počas hliadkovania bol spozorovaný jeden subadult medveďa hnedého
približujúci sa do záhrady RD, ktorý bol plašený svetelnou formou. Plašenie: svetelné

Vonkajšie poznávacie znaky:

Subadultný jedinec medveďa hnedého: odhadovaný vek 2 roky, odhadovaná váha 35 -45 kg,
vychudnutý, tenší krk s pomerne úzkou hlavou a výrazným tenkým pyskom. Vid'. priložená
fotodokumentácia zo záhrady rodinného domu Turčianske Kľačany

Popis situácie a odôvodnenie eliminácie synantropného jedinca medveďa hnedého ZTMH Z:

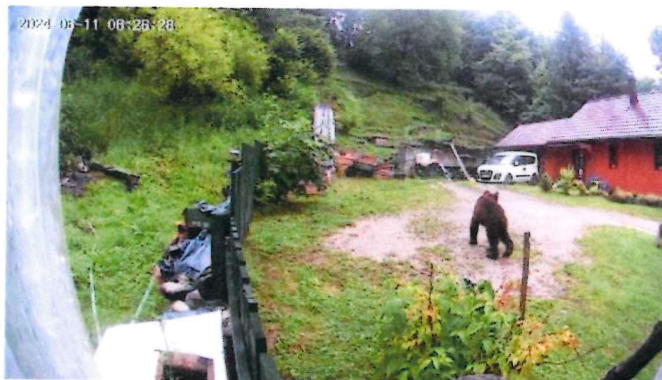
Jedná sa o synantropného jedinca medveďa hnedého, ktorý sa dlhodobo vyskytuje v blízkosti obydľí, kde vyhľadáva ľahko dostupnú potravu a svojím správaním prestal vykazovať prirodzenú plachosť. Teritórium výskytu synantropného subadultného jedinca medveďa hnedého je viazaný k intravilánu areálu rodinného domu, kde vyhľadáva potravu a zároveň spôsobuje škody na majetku miestnych obyvateľov (zničené oplotenie, zničený trávnik, zničené ovocné dreviny toho času hlavne čerešne ako aj ovocné kríky egreše a ríbezle). Činnosti vykonávané Zásahovým tímom pre medveďa hnedého Západ ako aj všetky aplikované metódy preventívnych opatrení (svetelné plašenie, výstražné plašenie – plynová pištoľ so šrapnelom, montáž akustického plašiča) k prinavráteniu plachosti subadultného jedinca medveďa hnedého sa ukázali ako neúčinné a subadultný jedinec sa opakovane vracia do intravilánu obce Turčianske Kľačany, konkrétne do záhrady rodinného domu Turčianske Kľačany, kde spôsobuje škody na majetku, ovocných drevinách, ovocných kríkoch a zároveň bezprostredne ohrozuje život a zdravie miestnych obyvateľov, Zásahový tím pre medveďa hnedého Západ navrhuje vykonať elimináciu konkrétneho identifikovaného synantropného jedinca medveďa hnedého. Hliadkovacou činnosťou, monitoringom a sledovaním správania synantropného jedinca medveďa hnedého Zásahový tím pre medveďa hnedého Západ konštatuje, že návyk a viazanosť tohoto jedinca medveďa hnedého na vyhľadávanie potravy v intraviláne obce ako aj jej blízkosti nebude možné zmeniť, čím bude aj naďalej pokračovať ohrozovanie zdravia a života miestnych obyvateľov. Preto navrhujeme identifikovaného synantropného jedinca medveďa hnedého eliminovať – vylúčiť z populácie. Zabezpečí sa tak hlavne ochrana života a zdravia miestnych obyvateľov a ochrana ich majetku.

Kategorizácia rizika		
1	Malý problém nevyžadujúci urgentný zásah	Medveď nespozoroval prítomnosť človeka a správa sa prirodzene
		Pri náhodnom strete na krátku vzdialenosť, medveď ihneď odíde.
		Pri náhodnom stretnutí sa medveď postaví na zadné nohy.
		Medveď si je vedomý prítomnosti človeka, ale neodbehne preč a ignoruje človeka v prirodzenom prostredí.
2	Závažný problém vyžadujúci naliehavé riešenie	Medveď opakovane chodí do blízkosti trvale obývaných domov.
		Medveď hľadá potravu alebo spôsobuje škody v blízkosti trvale obývaných budov.
		Medveď opakovane chodí do neobývaných budov, napr. chlievov, stajní a prístreškov v blízkosti obývaných domov.
		Medveď opakovane chodí do ľudmi súvisle osídlených území.
3	Veľmi závažný problém vyžadujúci odstránenie medveďa	Medveď si bráni potravu útočením na ľudí (fyzický kontakt).
		Medveď postupuje za ľuďmi v tesnom závесе.
		Poranený medveď útočí na ľudí.
		Medveď vstúpi do obývanej budovy.
		Medveď napadne človeka bez toho, aby bol úmyselne alebo neúmyselne vyprovokovaný.

Prílohy: Fotodokumentácia, mapa výskytu

Príloha č. 1: Fotodokumentácia identifikácie synantropného jedinca medveďa hnedého s preukázateľným synantropným správaním.

Identifikácia synantropného jedinca medveďa hnedého navrhovaného na vylúčenie z populácie v k.ú. intravilánu obce Turčianske Kľačany, lokalita Turčianske Kľačany záhrada rodinného domu.

Obrázok č. 1 Opakovaná návšteva v záhrade RD

Obrázok č. 2 Opakovaná návšteva v záhrade RD

Obrázok č. 3 Opakovaná návšteva v záhrade RD

Príloha č. 2: Mapa výskytu synantropného jedinca medveďa hnedého s preukázateľným synantropným správaním v intraviláne záhrady rodinného domu Turčianske Kľačany

